

Sedamnaesta lekcija • Lesson Seventeen

GRAMATIKA

1. prva strofa: **snivaju, plivaju**
druga strofa: **skrivaju, mre, motri, bivaju, crneći se** [verbal adverb]
treća strofa: **je, slute se, utonu**
četvrta strofa: **šapće, je**
2. prva strofa: **oblaci snivaju, sjene plivaju**
druga strofa: **magle skrivaju, sunce mre i motri, vrbe (koje se crne) bivaju**
treća strofa: **sve je, ceste se slute dok ne utonu**
četvrta strofa: **jablan šapće i je samac**
3. prva strofa: **(nad) tamnim gorskim stranama**
(plivaju) rijekom, žutom rijekom
(među) golim granama
druga strofa: **(crneći se) crnim vranama**
četvrta strofa: **(šapće) lisjem suhijem, mrakom gluhijem**
4. prva strofa: **Olovne i teške snove (snivaju)**

PITANJA

1. Oblaci se nalaze nad tamnim gorskim stranama i žutom rekom.
2. Sene su od oblaka.
3. Magle skrivaju toranj i kućice.
4. Rane se nalaze na mestima gde se sunce vidi kroz oblake crvenom bojom.
5. Vrbe se crne crnim vranama koje su se smestile na golim granama.
6. U prve dve strofe ljudi se nalaze u kućicama i torњу.
7. Putevi koji se tek slute idu u slepe daљine.
8. Jablan je gordi i ima suvo lišće kojim šapće.
9. Mrak je gluv oko jablana jer je gordi jablan sasvim sam.
10. Ima mnogo moguћih odgovora na to pitanje. Moglo bi se, na primer, reћи da je Matošu stalo najviše do šapućanja* lišća u ovoj pesmi jer mu je jablan kao pesnik, a šapućanje mu je kao pesma. Buduћи da znamo da je Matoш pesnik, možemo da zakључimo da su mu pesme najvažnije, i u ovoj pesmi i u животу. Da li se slažete?

* šapućanje “whispering”

PITANJA

1. Protagonista ove pesme ima vruće čelo kao da je bolestan.
2. Verovatno zato što će da umre baš noćas od lepote.
3. Protagonisti je sigurno krivo što oseća da će da umre, ali možda mu je ipak drago što se oseća da će da umre od lepote.
4. Izgleda da je protagonista sam u noći, i da ne peva nikome. Međutim, u zadnja dva stiha druge strofe protagonista kaže: plaćimo i umrimo. Dakle, on i jeste sam i nije sam.
5. Najviše mu je stalo do noći, lepote i dubine.
6. Nema ljubavi u ovoj pesmi, samo lepote.
7. U Ujevićevoj pesmi duša se nalazi u dubini, dok u Šimićevoj pesmi narod odlazi u nebo, u visinu*.
*visina "height"
8. Ujević piše o smrti kao da je smrt lepota. Za razliku od njega, Šimić piše o smrti kao mesto na koje se ide posle života, i Duraković piše o smrti kao o prevari*.
*prevara "deception"
9. Ujević piše o životu kao da je noćni san, dok Duraković piše o životu kao da je opasna igra. Šimić ne piše o životu uopšte u pesmi "Zemlja", a Šantić piše o životu sa uzdahom tuge.
10. Matoševa i Šantićeva pesme se dešavaju za vreme zalaska sunca na kraju dana, dok Ujevićeva pesma se dešava noću.

MATOŠ I UJEVIĆ

 Translate into English.

Antun Gustav Matoš was born in 1873 in Tovarnik, a small town near Šid in Srijem. At 19 he fled to Serbia so as not to serve in the Austro-Hungarian army. He spent the next three years in Belgrade playing the cello, training pupils and students, and working as a journalist and writer. He left Belgrade, however, having offended other writers with his merciless criticism, and moved to Paris where he lived for five years. Wherever he was he wrote essays, poems and tales, and published them in various periodicals in both Croatia and Bosnia. He missed Zagreb, but since the Austro-Hungarian government still considered him a fugitive, he was not able to return right away. Thus after leaving Paris he spent an additional four years in Belgrade. He finally returned to Zagreb in 1908, where he lived until his death in 1914. A.G. Matoš won fame for his essays and poems, and especially his sonnets. Soon after his return to Zagreb he became the leading

cultural figure. He is considered the first modern Croatian poet. In the years preceding his death a group of Zagreb poets and writers gathered around him, among whom was Tin Ujević.

Augustin Ujević (1891-1955), known by his nickname Tin, was a native of Dalmatinska Zagora. He made the acquaintance of Matoš while he was a student in Zagreb. At first they were close friends, but then they came into fierce conflict and parted as rivals. Ujević never completely got over his rivalry with Matoš even though he outlived him by more than 40 years. Ujević was also known for changing residence frequently. He went to Paris in 1913 and stayed there until the end of World War I, working as a translator and a writer. While there, he lived a bohemian life and barely managed to make ends meet: he returned to Zagreb in 1919. After that he moved to Belgrade which he used as a base for his travels until 1930, when he moved to Sarajevo. He returned to Zagreb only on the eve of World War II. During the NDH period he took on work as a translator of newspaper articles and, correspondingly, was paid by the fascist government. After the war, the communists punished him for collaboration with the occupying forces, and prohibited him from publishing any of his own poems or other writings for a period of five years. During this time, therefore, he devoted himself to translation, primarily from the French and English. Even today his translations of Whitman, Poe, Conrad, Proust and Sartre are read. Even after he had fallen ill with throat cancer, he continued to translate Proust from his hospital bed up to his last days. During his lifetime he published five volumes of poetry. Pupils and students in Croatia still learn his poems by heart.

VEŽBE

B1

Naučite ove dve pesme napamet.

B2

Prepričajte vežbe 7A1, 7A2, 7A3, 7A4, 8A3, 8A4 у паровима.

7A1

Ово је разговор о доручку и о томе шта се једе за доручак. Прва особа каже другој особи да ће јој спрёмити доручак. Друга особа каже првој да обично једе пахуљице, а пита прву особу шта обично доручкује. Прва особа каже да често доручкује црни хлеб са свежим сиром, зелёну паприку, а понекад и кобасицу. Док прва особа каже да радо пије чај без ичега, друга особа каже да јој се свиђа кафа са топлим млеком. Другој особи се чини да се чај без шећера или млека или лимуна не може пити, док се прва особа не слаже са тиме.

7A2

Двоје људи разговарају о томе чиме се иде на посао. По разговору се закључује да се може ићи или трамвајем, или колима, или бициклом, или мотоциклом, или, кад је лепо време, пешке.

7A3

Ради се у овом разговору о троје другова који се спремају да иду напоље да би гледали филм. Први друг тражи јабуку од другог друга, онда каже нека тај друг однесе књигу трећем другу, заправо другарици, Ани. Други друг се на то љути и одговара да неће да однесе Ани књигу, него нека јој он сам однесе књигу. На то се први друг слаже да ће Ани сам да однесе књигу, и затим позива другог друга, у своје име и у име Ане, нека пође

заједно са њима у биоскоп да би гледали неки духовити филм. Каже му нека узме свој капут, па да пођу.

7A4

Студенти разговарају о томе да ли се учи боље ујутро, попóдне, увече или ноћу, где се најбоље учи, чиме се пише док се учи, и када се музика најбоље слуша.

8A3

Ово је разговор о разним начинима јављања другим људима. Већина људи сада се јавља својима преко интернета, али још увек има ту и тамо неко ко се радије јавља обичним писмом. Нешто их више има који се јављају својима телефоном.

8A4

Вежба употребљава предлоге као што су: на, близу, између, иза, до, са, поред, код, изнад, испод, насупрот, пред, и оне падеже (генитив, датив/локатив и инструментал) који одговарају тим истим предлозима.

B3

Prevédite na S, pa onda nàpravite jèdnu rečènicu od òve dve, kòristeći se veznikom *koji*.

1. Baltazar je profesor. Izumio je lèti-kapu.
Baltazar je profesor, koji je izumio lèti-kapu.
2. Baltazar-grad je grad. U tom gradu se reši svako pìtanje.
U tom gradu je svako pìtanje rešeno.
Baltazar-grad je grad u kom je svako pìtanje rešeno.
Baltazar-grad je grad u kom se svako pìtanje reši.
3. Čovek je imao psa. Pas koga je imao bio je pametan.
Čovek je imao psa koji je bio pametan.
4. Ujević je pesnik. On je pesnik koga čitamo.
Ujević je pesnik koga čitamo.
5. Oni su moji prijatelji. Juče sam pomogao svojim prijateljima
Oni su moji prijatelji, kojima sam juče pomogao.

Prevédite na S, kòristeći se veznikom *koji*.

6. Da li je to žena kojoj si juče govòrio?
7. Iz kojih gradova putuješ?
8. Odgovàrali su pìsmima koja su pìsali jèdni drugima.
9. Izašla je iz sobe u kojoj je stajala.
10. Muž je ostavio ženu koju je volio.

B4

Odgovòrite na òva pìtanja kòrišteći se veznikom *da bi*.

1. Pingvinu Čarliu treba lèti-kapu da bi lèteo.
2. Da bi nèstala u istoriju, lažljiva lepòtica treba da zalupi vràtima.
3. Da bi òtišli u nebo, nàrodima treba vera.
4. Treba gordom jablanu suvo lišće da bi šaptao o živòtu.
5. Pesniku treba lepòta da bi ùmirao u noći.
6. Da bismo bìli spremni za ìspit krajem sèembra, moramo da naučimo sve padeže, sva glagolska vremena, i mnogo reći.
7. Da nè bih zabòravio S, ili treba da idem u Srbiju ili treba da učim preko leta.

DOMAĆI ZADATAK

C1

Those students working on their own should either skip this assignment, or find someone to read it for them.

C2

Prevèdite svaku prvu rečenicu na engleski, a òstale rečenice na S.

1. a. Run as if you were flying!
b. Treba da uče kao da im je to ìspit živòta.
c. Živi kao da ćeš sutra umreći, a uči kao da ćeš živeti zauvek - Mahatma Gandhi.
2. a. The two of them have been rivals for years.
b. Njih troje su òdlični pesnici.
c. Njih desetòrica su bila prijatelji.
Njih deset su bile prijateljice.
Njih desetero su bìli prijatelji.
3. a. Before returning to Zagreb, both Matoš and Ujević lived in a large number of cities.
b. Posle toga što je zalupila vràtima, lažljiva lepòtica je nèstala u istoriju.
c. Pre nego što je pao prohladni mrak, jecalo je zvono.
4. a. Since the fog hid the houses and tower, the road could not be clearly seen.
b. Budući da je iz malog mesta, nije vòlela da živi u gradu.
c. Pesnikovo čelo se žari, budući da će noćas umreći od lepòte.
5. a. Whenever we travel by train we always read the newspaper.

- b. Gde god ž̇ivite, vi ste sa nama.
c. Kòme god piṧeš, pòzdravi ga.
6. a. He didn't care about anything.
b. Stalo joj je do njega.
c. Stalo nam je do njima.
7. a. No matter how much he studied, he never succeeded in learning French.
b. Možeš da imaš šta god ž̇eliš.
c. Pozovi me kad god ti treba.